

DANSA

Boris Charmatz

Musée de la danse

20 ballarins pel segle xx

27 i 28 d'octubre de 2018

**MAC
BA**

Organitza:

**MERCAT DE
LES FLORS**

Sota el títol *Un segle breu* es presenta la nova disposició de la Col·lecció MACBA, que planteja un recorregut cronològic –però no necessàriament lineal– que s'inicia el 1929 i arriba fins als nostres dies. Aquest segle de tot just noranta anys compta amb un conjunt d'obres que fan palpables algunes de les tensions fonamentals entre les mateixes manifestacions i tendències artístiques, en la relació d'aquestes amb altres manifestacions culturals, i també respecte als seus contextos socials i polítics. Un dels trets identitaris de la Col·lecció és donar resposta a les narratives canòniques de la història de l'art, alhora que construeix noves narratives sobre la modernitat i l'època contemporània des d'un lloc tan singular com la ciutat de Barcelona, al sud d'Europa però al nord de la Mediterrània. D'aquesta manera es repensa la possibilitat de ressituar la ciutat dins la trama discursiva europea.

En el marc de la constel·lació que el Mercat dels Flors dedica al treball de Boris Charmatz, es presenta *20 ballarins pel segle xx* al museu. Perquè la història de l'art i la del museu no sols estan conformades per objectes, i perquè la dansa i la coreografia formen part indissociable de les experimentacions més radicals de l'art del segle xx.

20 ballarins pel segle xx és la presentació d'un arxiu vivent. Vint artistes de diverses generacions interpreten, evocuen, s'apropien i transmeten solos cèlebres, ara ja oblidats, del segle passat. Uns solos que originàriament havien estat concebuts o interpretats per alguns dels ballarins, coreògrafs i artistes de performance més significatius de l'escena moderna i postmoderna. Cada artista presenta el seu museu, en què el cos és l'espai definitiu per al museu de la dansa. Per tant, no hi ha ni escenari ni demarcació de l'espai interpretatiu, sinó que els artistes circulen lliurement entre les sales de la planta baixa i primera planta del museu que acullen obres de la Col·lecció. Així, entre les obres d'artistes com Anni Albers, Alexander Calder, Gordon Matta-Clark, les Guerrilla Girls, Martha Rosler, Basquiat o Juan Muñoz, uns quants ballarins interpretaran peces de Merce Cunningham, Sanja Iveković, Michael Jackson o Pina Bausch.

20 ballarins a Barcelona

Nadia Beugré	Samuel Lefevre
Boglárka Börcsök	Kiko López Juan
Boris Charmatz	Mark Lorimer
Raphaëlle Delaunay	Filipe Lourenço
Olga Dukhovnaya	Fabrice Mazliah
Jacquelyn Elder	Sonja Pregrad
João Fiadeiro	Sònia Sánchez
Dmitry Gutov	Asha Thomas
Mai Ishiwata	Javier Vaquero Ollero
Laurence Laffon	Frank Willens

Boris Charmatz

Boris Charmatz és ballarí, coreògraf i, des del 2009, director del Centre chorégraphique national de Rennes et de Bretagne (França), que ha transformat en un Musée de la danse de nova concepció. Autor d'un seguit de peces memorables en la història de la dansa, des d'*Aatt enen tionon* fins a *10000 gestes*, Charmatz sotmet la dansa a una sèrie de constrenyiments formals que en redefeixen el camp de possibilitats. Tot i mantenir una extensa activitat de gires, periòdicament també pren part en esdeveniments d'improvisació amb Saul Williams, Archie Shepp i Médéric Collignon, i continua col·laborant com a ballarí amb Anne Teresa De Keersmaecker i Tino Sehgal. Artista associat al Festival d'Avinyó el 2011, ha estat artista convidat al MoMA de Nova York (2013), a la Tate Modern de Londres (1015) i al Museo Reina Sofia de Madrid (2016). Actualment prepara *infini*, un nou treball que es presentarà el 2019.

Programa: *L'Après-midi d'un faune*, de Vàtslav Nijinski; *Étude révolutionnaire*, d'Isadora Duncan; *Les Disparates*, de Dimitri Chamblas i Boris Charmatz; i rememoració de *Projet de la matière*, d'Odile Duboc.

BIOGRAFIES

NADIA BEUGRÉ

Formada en dansa a Costa d'Ivori, a l'École des Sables del Senegal i posteriorment al màster Ex.e.r.ce CCN de Montpellier, Nadia Beugré crea peces que giren entorn de la lluita feminista i la llibertat de les dones. Després de treballar amb la coreògrafa de Costa d'Ivori Béatrice Kombé i de ballar per a Seydou Boro, Alain Buffard i Mathilde Monnier, crea el seu primer solo, *Un espace vide*: Moi el 2008. Segueixen *Quartiers Libres*, *Legacy*, *Tapis Rouge* i Roukasskass Club. És artista associada al Vooruit de Gant, Bèlgica.

Programa: extractes de *Geeme*, de Béatrice Kombé.

BOGLÁRKA BÖRCSÖK

Boglárka Börcsök es gradua al P.A.R.T.S. de Brussel·les. Des del 2011, ha ballat amb coreògrafs i artistes com Eszter Salamon, Joachim Koester, Tino Sehgal, Kate McIntosh i Ligia Lewis. La seva pràctica inclou performance, dansa, veu i vídeo. Actualment treballa en el projecte cinematogràfic *The Banning* (2018), en col·laboració amb els cineastes Lisa Rave i Andreas Bolm. Ha col·laborat amb Eszter Salamon en diversos projectes, entre els quals destaquen *Monument 0.3: The Valeska Gert Museum*, *Monument 0.4: Lores & Praxes (rituals of transformation)* i *Monument 0.5: The Valeska Gert Monument*, tots de 2017.

Programa: fragments de *The Banning* (2018), on es reviu els gestos, moviments i records de tres ballarines jueves hongareses, Éva Kovács, Irén Preisich i Ágnes Rozab, que avui tenen més de 90 anys. Totes tres van ser figures destacades de l'Art del Moviment a Hongria entre 1930 i 1950, any en què es va prohibir.

RAPHAËLLE DELAUNAY

Formada a la Royal School of Dancing de Londres i a l'École de l'Opéra de París, on és membre del ballet, Raphaëlle Delaunay s'incorpora aviat al Tanztheater Wuppertal de Pina Bausch. Després de nombroses col·laboracions amb coreògrafs i escenògrafs (Jiří Kylián, Alain Platel, Alain Buffard, Boris Charmatz, Frédéric Fisbach, Guillaume Vincent...), el 2005 crea *Jeux d'intention*, el primer d'una llarga sèrie de treballs. El 2017, crea *Soma* i *20 shades*, un encàrrec per als estudiants del Centre national de danse contemporaine d'Angers (França).

Programa: des de les danses socials fins a la cultura pop, Raphaëlle Delaunay abraça tota la diversitat de danses de la diàspora negra.

OLGA DUKHOVNAYA

Formada al P.A.R.T.S. de Brussel·les i al Centre national de danse contemporaine d'Angers, Olga Dukhovnaya balla regularment per als coreògrafs Maud Le Pladec i Boris Charmatz. En col·laboració amb el videoartista Konstantin Lipatov, desenvolupa projectes on es barregen dansa, videoart i animació. El 2012, el seu treball *KOROWOD* rep el 3r premi del concurs «Danse élargie» organitzat pel Musée de la danse i el Théâtre de la Ville de París. El 2018 crea *Sœur*, un duo amb el performer Robert Steijn.

Programa: extracte de *Temps modernes de Charlie Chaplin*, danses folklòriques russes i *La mort del cigne* d'Anna Pavlova.

JACQUELYN ELDER

Graduada a la Florida State University, Jacquelyn Elder forma part de la Martha Graham Dance Company del 2005 al 2012. Més endavant col·labora amb Azure Barton, Rachid Ouramdane, Robert Wilson, Larry Keigwin, Kate Weare, Fabrice Samyn i Olivier Dubois. Ensenya a la NYU Tisch School of the Arts, a l'Hellerau de Dresden, a la DansenHus d'Oslo i al Ballet Du Nord / CCN de Lille. El 2017, interpreta *Maps* de Liz Santoro i Pierre Godard. Actualment balla a *27 Perspectives* (2018), la nova creació de Maud Le Pladec. En paral·lel, treballa en la realització d'un documental sobre la Martha Graham Dance Company, titulat *A Highwire of Circumstance*.

Programa: Elder revisita peces que va interpretar mentre va ser membre de la Martha Graham Dance Company. Són extractes de les obres *Steps in the Street* (1936), *Cave of the Heart* (1946), *Night Journey* (1947), *Diversion of Angels* (1948), *Clytemnestra* (extracte de *Furies*) (1958) i *Acts of Light – Helios* (1981), de Martha Graham. També interpreta el solo *Serenata Morisca* (1916), coreografiat per Ted Shawn, i que va ser ballat per Martha Graham i Doris Humphrey.

No està permès filmar ni fotografiar el treball de Martha Graham.

JOÃO FIADEIRO

João Fiadeiro pertany a la generació de coreògrafs que emergeix a final dels vuitanta i dona lloc a la Nova Dansa Portuguesa. El 1990 funda l'Atelier REAL, un espai de producció i residència centrat en el suport i la promoció d'artistes emergents i transdisciplinaris. La seva investigació en composició en temps real i improvisació l'ha portat a ensenyar en diversos programes de màster europeus i sud-americans. Actualment és doctorand en Art Contemporani al Colégio das Artes de Coímbra, Portugal.

Programa: *I am sitting in a room different from the one you are in now* (1997), solo de l'artista.

DMITRY GUTOV

Nascut a Moscou el 1960, Dmitry Gutov es forma a l'Institut d'Art, Escultura i Arquitectura de l'Escola de Belles Arts de Sant Petersburg. Ha fet exposicions individuals a Moscou i a Itàlia (Milà, 2005), i ha participat en la Biennial de Cetinje (1994), la Biennial de Venècia (1995, pavelló rus; 2007), la Biennial de São Paulo (2002), Moscou-Berlín (2003-2004), a més d'executar projectes especials per a la 1a i 2a Biennial de Moscou (2005, 2007) i la Documenta (2007), entre d'altres.

Programa: carta de Karl Marx a Arnold Ruge. Kreuznach, setembre de 1843.

MAI ISHIWATA

Mai Ishiwata estudia al Conservatoire national supérieur de musique et de danse de París. S'introdueix en el món de la dansa vertical amb Les Passagers. Des del 2011, balla per a Claire Durand-Drouhin/Traction en creacions que la involucren amb els residents de l'hospital psiquiàtric de Llemotges. Ha format part de les companyies Ariadone/Carlotta Ikeda i Cécile Loyer/C. Loy, i ha ballat a *Lumière Antigone*, de Beñat Achiary i Gaël Domenger, i *Unisson*, de Kashyl/Ashley Chen. Actualment participa en la creació de *Paysages entrouverts - Paisaia sumatuak*, amb la companyia Traversée/Johanna Etcheverry, i *Aux corps passants*, d'Origami/Gilles Baron.

Programa: *Utt* (1981), coreografia de Carlotta Ikeda, creada en col·laboració amb Ko Murobushi. Carlotta Ikeda va transmetre aquest solo a Mai Ishiwata el 2014.

LAURENCE LAFFON

Laurence Laffon es forma a l'École de l'Opéra national de París, on s'integra en el cos de ballet el 1996. Ha ballat amb els grans ballets clàssics de Rudolf Nureiev o neoclàssics de George Balanchine i de John Neumeier. També ha treballat amb coreògrafs contemporanis com Pina Bausch, Jerry Kylian, Trisha Brown, William Forsythe, Maguy Marin, Angelin Preljocaj, Anne Teresa De Keersmaecker i ha interpretat peces de Merce Cunningham. El setembre del 2018, inicia el tercer any d'una llicenciatura en arts de l'espectacle/dansa a la Univeritat de París 8.

Programa: extractes de *Glacial Decoy* de Trisha Brown, *Walkaround Time* de Merce Cunningham i variacions extretes dels ballets de George Balanchine.

La coreografia de Merce Cunningham està interpretada amb el permís i el suport del Merce Cunningham Trust, programa presentat en el marc de la Cunningham Centennial Celebration. Tots els drets reservats.

Merce Cunningham
CENTENNIAL

SAMUEL LEFEUVRE

Abans de crear les seves pròpies peces amb el grup ENTORSE, Samuel Lefeuve ha treballat amb els coreògrafs Michèle Anne De Mey, Alain Platel i Lisi Estaras, i ha format part del col·lectiu Peeping Tom. Des del 2012 és autor, amb l'artista Florencia Demestri, d'espectacles que tant es poden dur a terme en teatres com als llocs més insòlits, en els quals la investigació coreogràfica arrela en una teatralitat que intenta desdibuixar la frontera entre ficció i realitat.

Programa: *L'ho perduda de Wolf*, coreografia d'Alain Platel.

KIKO LÓPEZ JUAN

El ballarí valencià Kiko López Juan es forma en hip-hop amb Millennium & Debbie Reynolds a Los Angeles i amb Marta Bustamante a Espanya, i en dansa africana i afro-cubana amb Alvin Ailey a Nova York. Ha ballat per a coreògrafs com Francisco Cordova Azuela, Joan Carlos Valls, Peter Mika, Olga Cobos, Brodas Bros, Manel Salas i D'block The On Stage Company. Director i fundador de la companyia Nouva's Cia, ha estat guardonat per la seva peça *Bambuk* (2015) i pel conjunt de la seva obra (2017). Des del 2008, ensenya hip-hop i dansa contemporània a Europa, Rússia i Cuba.

Programa: moviments de dansa africana i hip-hop que han influït en la carrera de l'artista.

MARK LORIMER

Des que es va graduar a Londres el 1991, Mark Lorimer treballa de ballarí, director d'assaig, professor i coreògraf. Ha treballat amb Rosas/Anne Teresa De Keersmaeker des del 1994, i amb ZOO/Thomas Hauert del 1997 al 2005. Ha realitzat nombrosos projectes amb coreògrafs com Boris Charmatz, Deborah Hay, Jonathan Burrows, Alix Eynaudi, Marten Spangberg, Alain Buffard, Lea Anderson, Bock i Vincenzi. L'any vinent comença un projecte nou amb Kris Verdonck. És professor a Manufacture, Lausana; CDC, Tolosa de Llenguadoc; i P.A.R.T.S., Brussel·les.

Programa: extractes de *Die Grosse Fuge* (1992), d'Anne Teresa De Keersmaeker.

FILIPPE LOURENÇO

Ballarí, coreògraf i músic, Filipe Lourenço es forma en música i toca a l'orquestra El Albaycin durant uns anys. Paral·lelament, practica i ensenya danses tradicionals del Magreb. El 1997, ingressa al Centre national de danse contemporaine d'Angers, i estableix una col·laboració amb el coreògraf Olivier Bodin. Més endavant col·labora amb artistes com Patrick Le Doaré, Catherine Diverrès, Georges Appaix, Joëlle Bouvier, Christian Rizzo, Boris Charmatz i Olivier Dubois. El 2016, presenta amb la seva companyia la seva primera peça, *Homo Furens*, a la qual segueix *Pulse(s)* (2018).

Programa: extractes de *Pulse(s)*, solo de l'artista, basat en danses tradicionals del Magreb.

FABRICE MAZLIAH

Format a Ginebra, Atenes i Lausana, Fabrice Mazliah ballava al Nederlands Dans Theater abans que William Forsythe el reclutés el 1997 per al Ballett Frankfurt i després per a la Forsythe Company. Crea diverses peces en col·laboració amb altres artistes, com ara *In Act and Thought* per a la Forsythe Company, *Telling Stories* amb el col·lectiu MD o *Eifo Efi* i *P.A.D.* amb Ioannis Mandafounis. Des del 2009 és autor, amb el col·lectiu Mamaza, d'espectacles presentats a França i en l'àmbit internacional.

Programa: extractes de les peces *Sider*, *Anguloscuro*, *I Don't Believe in Outer Space*, *Heterotopia*, *Die Befragung Des Robert Scott* i *The Returns*, de William Forsythe.

SONJA PREGRAD

La ballarina croata Sonja Pregrad crea obres pròpies, sovint en col·laboració, que giren entorn de les coreografies de les relacions i el caràcter objectual del moviment. També ha ballat en obres de coreògrafes com Meg Stuart o Isabelle Schaad, i d'artistes visuals com Sanja Iveković i Shahryar Nashat. Actualment és cocreadora del projecte/revista de dansa interactiva *TASK* i comissària del festival *IMPROSPECTIONS*.

Programa: *Practice makes a Master* (1982), performance que l'artista croata, feminista, activista i pionera del videoart Sanja Iveković va fer el 1982 a la Kunsterhaus Bethanien de Berlín. El 2009 va invitar Sonja Pregrad a interpretar de nou la peça, aquesta vegada tenint present les imatges de les agressions que van seguir als atacs de l'11 de setembre a Nova York.

SÒNIA SÁNCHEZ

Professora de dansa espanyola des del 1992, Sònia Sánchez ha investigat sobre el flamenc, el Body Weather japonès, les sonoritats i la narrativa a través de la dansa al llarg de la seva carrera. El 2014 crea la peça *Le Ça*, coproduïda pel Mercat de les Flors i Rencontres choréographiques. Fa gires amb peces com *El pliegue*, *SAI el sueño de la mariposa*, *Rincones y claros de bosques* i *La Mirada 3.0*. Actualment treballa sobre la improvisació amb diversos músics, com el pianista Agustí Fernández i el guitarrista Nuno Rebelo.

Programa: *El mantantial de mi alma*, peça inèdita de l'artista: «És el moment just, ple de tot allò que he viscut, de tot el que he sentit i ballat. L'espai donarà la forma i el cos serà l'espai.»

ASHA THOMAS

Asha Thomas (Atlanta, Georgia) es gradua a la Juilliard School de Nova York i ha estat primera ballarina amb l'Alvin Ailey American Dance Theater durant vuit anys. El 2007 es trasllada a França, on treballa amb Salia Sanou, Raphaëlle Delaunay, Richard Siegal, Prue Lang i Boris Charmatz, entre d'altres. El 2010 crea la Compagnie Ima, amb la qual produeix obres pròpies com *CLAY*, un duet amb el ballarí de flamenc Yinka Esi Grave i música en directe de Guillermo Guillén. El 2016, amb el cantant Crystal Petit, crea *LIGHT*.

Programa: extractes de *Revelations* d'Alvin Ailey: *I Been Buked*, *Wade in the Water* i una introducció a les dances de jazz.

JAVIER VAQUERO OLLERO

Javier Vaquero Ollero es gradua en dansa al CODARTS de Rotterdam. Des d'aleshores ha treballat amb diversos creadors, tant als Països Baixos –Nicole Beutler, Conny Janssen Danst, Ann van der Broek, Marta Reig Torres, Dylan Newcomb o Arno Schuitemaker– com fora –Xavier Le Roy, Pere Faura, Bea Fernández, Hofesh Shechter i Aimar Pérez Galí. Des del 2010 també crea les seves pròpies obres i exerceix de professor en universitats d'Amèrica Llatina.

Programa: Javier Vaquero Ollero recupera de la seva memòria les peces *So here we are* i *Sorrowful songs* de Conny Janssen Danst, *Dialogue with Lucinda* de Nicole Beutler, *Sweet Tyranny* de Pere Faura i *Muy experimental* de Bea Fernández, segons l'estructura desenvolupada per a la seva col·laboració a *Retrospective* de Xavier le Roy.

FRANK WILLENS

Després de ballar a l'òpera rock *Notre-Dame de Paris* i en una gira de Paul McCartney, Frank Willens col·labora amb diversos coreògrafs i directors d'escena a Europa (Meg Stuart, Peter Stamer, Falk Richter, Tilman Hecker, Laurent Chétouane, Tino Sehgal, Boris Charmatz) i, paral·lelament, du a terme les seves creacions. Per a Tino Sehgal, participa en el desenvolupament i la direcció de *This Variation*, presentada a la Documenta 13 de Kassel, i des del 2013 interpreta el seu solo (*sans titre*) (2000).

Programa: material inspirat en Meg Stuart, Tino Sehgal i d'altres.

El Musée de la danse / Centre chorégraphique national de Rennes et de Bretagne dirigit per Boris Charmatz rep el suport del Ministeri francès de Cultura i Comunicació (Direction Régionale des Affaires Culturelles / Bretagne), la Ciutat de Rennes, el Conseil Régional de Bretagne i el Conseil Départemental d'Ille-et-Vilaine.
museedeladanse.org / borischarmatz.org

Agraïment especial als voluntaris:

Esther Bachs
Andrea Baqués
Paula Benavente
Carles Càrcamo
Marta Cascales
Sergi Cerdan
Aymeric Forner
Carolina Fraile
Núria Ginesta
José Manuel Mata
Gloria Navarro
Laia Nonell
Alice Pernes
Alice Rende
Soledad Revuelto
Lila Ribera
Noèlia Ripollès
Ana Saint-Dizier
Molly Sanders
Teresa Sangenis
Soledad Székely
Celeste Villar

INFO

Dissabte 27, de 16 a 20 h

Dissabtes MACBA gratuït, gràcies a Uniqlo.

LifeWear

Diumenge 28, d'11 a 15 h

Entrada: accés amb l'entrada general del museu, carnet Passi i Amics del MACBA. Aforament limitat.

Organitza:

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

**musée de
la danse**

**INSTITUT
FRANÇAIS**

macba.cat

Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona

**MAC
BA**